

Προλεγόμενα

Σύμφωνα με στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας, ο πληθυσμός της Ελλάδας αποτελεί περίπου το 0,15% του πληθυσμού του πλανήτη και το ελληνικό ΑΕΠ λιγότερο από το 0,3% του παγκόσμιου ΑΕΠ, αν αυτό μετρηθεί σε ονομαστικούς όρους, ή ακόμη λιγότερο, αν μετρηθεί σε όρους πραγματικής αγοραστικής δύναμης. Παρ' όλα αυτά, η ελληνική οικονομία βρίσκεται σχεδόν αδιαλείπτως στο επίκεντρο του παγκόσμιου ενδιαφέροντος κατά την τελευταία εξαετία. Κατά τα χρόνια αυτά, βίωσε μια κρίση που παρόμοιά της δεν έχει βιώσει καμία άλλη οικονομία κρατους-μέλους του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) κατά τη μεταπολεμική περίοδο. Αποτέλεσμα της κρίσης ήταν να αμφισβητηθεί η βιωσιμότητα του ευρώ και, κατ' επέκταση, η σταθερότητα του παγκόσμιου χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Η ανάγκη επανόδου της ελληνικής οικονομίας σε τροχιά διατηρήσιμης ανάπτυξης είναι πασιφανής. Όμως, είναι επίσης πασιφανές ότι το προ κρίσης αναπτυξιακό πρότυπο ήταν εκείνο που οδήγησε στα αδιέξοδα αυτής της κρίσιμης περιόδου και το οποίο χρήζει αντικατάστασης. Η παρούσα μελέτη αποσκοπεί στο να παρουσιάσει σε αδρές γραμμές ένα νέο αναπτυξιακό πρότυπο για την ελληνική οικονομία και τη διαδικασία μετάβασης σε αυτό. Σε κάποιο βαθμό, η μελέτη λαμβάνει υπόψη της την ανάλυση μίας σειράς μελετών για τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας, οι οποίες εκπονήθηκαν τόσο πριν, όσο και μετά το ξέσπασμα της κρίσης.

Η μελέτη υποδιαιρείται σε πέντε τμήματα. Το πρώτο τμήμα επικεντρώνεται στα δομικά αίτια της ελληνικής κρίσης, ενώ το δεύτερο αναφέρεται στη διαδικασία προσαρμογής της ελληνικής οικονομίας κατά την τελευταία εξαετία

σε όρους αποκατάστασης εσωτερικών και εξωτερικών ισορροπιών, διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, αλλά και του κοινωνικο-οικονομικού τους κόστους. Το τρίτο και το τέταρτο είναι τα σημαντικότερα, ίσως, τμήματα της μελέτης και περιγράφουν τις βασικές αρχές ενός νέου αναπτυξιακού προτύπου. Το τρίτο τμήμα εξετάζει τις μακροοικονομικές προτεραιότητες και τον ρόλο του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα, ενώ το τέταρτο αναφέρεται σε μία σειρά κομβικών μεταρρυθμίσεων, η υλοποίηση των οποίων θεωρείται αναγκαία για την επίτευξη των στόχων του αναπτυξιακού προτύπου. Έμφαση δίνεται στις μεταρρυθμίσεις που αφορούν τους τομείς της δημόσιας διοίκησης, της αγοράς προϊόντων, υπηρεσιών και κεφαλαίου, της διαχείρισης των ανθρωπίνων πόρων και της κοινωνικής προστασίας. Το τελευταίο τμήμα παρουσιάζει τις δυσκολίες του εγχειρήματος και τις πρωτοβουλίες που χρειάζεται να αναληφθούν, ώστε αυτό να τύχει υποστήριξης σε πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο.